

UNIVERZITET U SARAJEVU
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET

REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VAREŠ“

SARAJEVO, 2022. GODINE

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VAREŠ“**

*Veliku zahvalnost,
za pružanje pomoći u organizaciji
i realizaciji terenskih istraživanja,
dugujemo rukovodstvu,
ribočuvarima i brojnim članovima
Udruženja građana sportskih ribolovaca „Vareš“ iz Vareša*

Broj:

Datum:

**REVIZIJA RIBARSKJE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VAREŠ“**

Rukovodilac projekta:

Prof.dr Samir Muhamedagić

Dekan:

Prof.dr Muhamed Brka

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove.....	1
1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove.....	1
1.3. Primjena Revizije ribarske osnove.....	1
1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Vareš“	1
2. HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VAREŠ“.....	6
2.1. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u Zeničko-dobojskom kantonu	6
2.2. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u ribolovnoj zoni „Vareš“	10
2.3. Fizičko-hemijske karakteristike voda u ribolovnoj zoni „Vareš“	18
2.3.1. Uvod	18
2.3.2. Materijal i metode rada.....	20
2.3.3. Rezultati i diskusija.....	21
3. BIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VAREŠ“	23
3.1. Uvod	23
3.2. Materijal i metode rada.....	23
3.2.1. Fitoplankton i fitobentos	23
3.2.2. Zooplankton i zoobentos.....	27
3.3. Rezultati i diskusija	31
3.3.1. Rijeka Stavnja.....	31
3.3.2. Rijeka Duboštica.....	33
3.3.3. Rijeka Tribija	35
3.3.4. Rijeka Očevlja.....	37
4. IHTIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VAREŠ“	39
4.1. Materijal i metode rada.....	39
4.2. Rezultati i diskusija	41
4.2.1. Rijeka Krivaja	41
4.2.2. Rijeka Stavnja	43
4.2.3. Rijeka Bukovica.....	45
4.2.4. Rijeka Tribija.....	46
4.2.5. Rijeka Duboštica	47
4.2.6. Rijeka Očevlja	49
4.2.7. Mala rijeka	50
4.2.4. Jezero Nula.....	52
4.3. Zbirna analiza kvalitativno-kvantitativne strukture ihtipopulacije	53
4.4. Komparativno-sintetski prikaz biopotencijala ribljeg fonda	57
4.4.1. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Krivaje	58
4.4.2. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Stavnje	59
4.4.3. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Bukovice.....	60
4.4.4. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Duboštrice	61
4.4.5. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Očevlje	62

4.4.6. Osnovni fond ihtiofaune Male rijeke	63
4.4.7. Osnovni fond ihtiofaune jezera Nula	64
4.5. Procjena godišnjeg prirodnog prirasta ribljeg fonda	66
4.5.1. Mladica (<i>Hucho hucho</i>)	66
4.5.2. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	67
4.5.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>)	67
4.5.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	67
4.5.5. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	68
4.5.6. Gagica (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	68
4.5.7. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	68
4.5.8. Babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	68
4.5.9. Peš (<i>Cottus gobio</i>)	69
4.6. Procjena godišnjeg umjetnog prirasta ribljeg fonda	70
5. ZDRAVSTVENO STANJE I MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „VAREŠ“	71
5.1. Mjere zdravstvene zaštite	72
6. MJERE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „VAREŠ“	73
6.1. Organizacija ribočuvarske službe	73
6.2. Zabrana ribolova	75
6.3. Zaštita posebnih ribljih staništa	76
7. MJERE UNAPREĐENJA RIBARSTVA U RIBOLOVNOJ ZONI „VAREŠ“	78
7.1. Poribljavanje ribolovnih voda	78
7.1.1. Okvirni program poribljavanja	78
7.1.2. Plan poribljavanja	79
7.2. Mušičarska staza	80
7.3. Šaranaška staza	81
8. SPORTSKO-REKREATIVNI RIBOLOV	82
8.1. Ribolovački ispit	82
8.2. Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov	83
8.3. Vrste i način upotrebe dopuštenih ribolovačkih sredstava	84
8.4. Vrijeme lova riba i njihova najmanja dopuštena lovna dužina	84
8.5. Dopuštena količina ulova	86
8.6. Mogućnost godišnjeg ulova određenih vrsta riba	88
8.6.1. Rijeka Krivaja	88
8.6.2. Rijeka Stavnja	90
9. EKONOMIKA UPRAVLJANJA RIBOLOVNOM ZONOM „VAREŠ“	91
9.1. Prihodi nosioca ribolovnog prava	91
9.2. Rashodi nosioca ribolovnog prava	92
9.3. Bilans poslovanja nosioca ribolovnog prava	93
10. PRILOZI	94
10.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	94

10.2. Mladica (<i>Hucho hucho</i>).....	95
10.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>).....	96
10.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	98
10.5. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>).....	99
10.6. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>).....	100
10.7. Srebrni karas, babuška (<i>Carassius gibelio</i>).....	103
10.8. Sapača, potočna mrena (<i>Barbus balcanicus</i>).....	104
10.9. Pliska (<i>Alburnoides bipunctatus</i>).....	105
10.10. Gagica, gaga (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	106
10.11. Krkuša, govedarka (<i>Gobio gobio</i>)	107
10.12. Peš (<i>Cottus gobio</i>)	108

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove

Na osnovu člana 10. Zakona o slatkovodnog ribarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/04 od 20.11.2004. godine) Korisnik ribolovnog prava dužan je da najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je dobio ribolovno pravo na ribolovnom području realizovati predloženi program gospodarenja ribolovnim područjem i donijeti program unapređenja ribarstva - ribarsku osnovu.

Ribarska osnova važi trajno uz monitoring, a najkasnije do isteka roka od pet godina od dana potvrđivanja ribarske osnove, mora se obaviti REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE.

1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove

Osnovni cilj izrade Revizije ribarske osnove je utvrđivanje stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama ribolovne zone „Vareš“ nakon petogodišnjeg upravljanja istim, u skladu sa Ribarskom osnovom.

Osnovni zadatak izrade Revizije ribarske osnove je kvantitativno-kvalitativna analiza ihtioloških istraživanja provedenih na reprezentativnim uzorcima, odnosno na vodotocima i vodenim akumulacijama najviše eksploatisanim putem sportsko-rekreativnog ribolova i koji imaju najveći značaj za ovu ribolovnu zonu.

1.3. Primjena Revizije ribarske osnove

Revizija ribarske osnove za ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Vareš“ je osnovni zakonski dokument upravljanja ribljim fondom i donošenja mjera čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda u ovim ribolovnim vodama u periodu 2023-2028. godina. Smjernice upravljanja ribljim fondom i mjere čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda koje su propisane Ribarskom osnovom a nisu obuhvaćene Revizijom ribarske osnove treba kontinuirano primjenjivati u navedenom periodu.

1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Vareš“

U skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-24/16 od 29.11.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/18, „Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/18) i odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/04 i 27/10) koje nisu osporene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, a koje se na dan potpisivanja ugovora mogu primjenjivati, Davalac ribolovnog prava je odlučio da u svrhu zaštite ribolovnog područja na Zeničko-dobojskom kantonu privremeno ustupi ribolovno pravo na korištenje udruženjima, odnosno organizaciji sportskih ribolovaca, neprofitnim organizacijama bez naknade po ribolovnim zonama.

Na osnovu člana 7. i člana 8. stav (2) i (3) Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04 i 27/10) Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona i Udruženje građana sportskih ribolovaca „Vareš“ iz Vareša su dana 24.08.2021. godine zaključili Ugovor o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Vareš“ - broj: 05-20-11554/21 (slika 1.1-1 do 1.1-3). Predmet ovog ugovora je privremeno ustupanje ribolovnog prava Korisniku ribolovnog prava za sportsko-rekreacioni ribolov, bez naknade na dijelu ribolovnog područja Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Vareš“, općina Vareš, sa pravima, obavezama i odgovornostima ugovornih strana. Korisnik ribolovnog prava prihvata privremeno ustupljeno ribolovno pravo nad ribolovnim područjem i obavezuje se da će koristiti ribolovno pravo u okvirima granica ribolovnog područja na teritoriji općine Vareš shodno Odluci o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/07).

Na osnovu odredbi člana 5. Odluke o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 18/07) i Ugovora o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Vareš“, ribolovnoj zoni „Vareš“ pripadaju sljedeći vodotoci i jezera:

- rijeka Krivaja u dužini od 5 km između mostova na 47 km i 52 km
- rijeka Stavnja od izvora do granice sa općinom Breza kod Milkinog Vrela
- rijeka Bukovica od izvora do ušća u rijeku Trstionicu
- rijeka Tribija cijelim tokom od izvora do ušća u Krivaju
- rijeka Duboštica od Ravne Rijeke do administrativne granice sa općinom Olovo
- rijeka Očevlja od izvora do administrativne granice sa općinom Olovo
- rječica Blaža cijelim tokom od izvora do ušća u Misoču je na općini Vareš
- potok Ponikve
- Zaruđanski potok
- potok Mala Rijeka
- potok Žalja
- Čamovinski potok
- Kaljavi potok
- Kunosički potok
- Borovički potok
- Duboki potok
- potok Vijačkica
- Slavinski Potok od sela Poljica do sela Podvinci na tromeđi općina Visoko, Breza i Vareš,
- Pržičko jezero
- jezero Smreka

Prema istom članu ove Odluke, ribolovna zona Vareš namijenjena je isključivo za sportsko-rekreacioni ribolov.

CJELOKUPNA STUDIJA ILI NJENA POJEDINA
POGLAVLJA MOGU SE DOBITI NA UVID
PUTEM E-MAILA:

s.muhamedagic@ppf.unsa.ba
i d.lepara@ppf.unsa.ba

AUTORI